

Danmarks
Naturfrednings
forening

Referat af HB-møde

Hovedbestyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Date	22-05-2026
Time	10.00 – 15.30
Location	Microsoft Teams
Deltagere	<i>Maria Reumert Gjerding, Sebastian Jonshøj, Martin Vestergaard, Michael Løvendal Kruse, Susanne Øgstrup, Maria Mosegaard Mortensen (deltager digitalt), Christian Prip, Mikkel Ejsing, Jørn Jepsersen, Malik Jim Riishøj og Mads Gammelgaard</i>
Sekretariat	<i>Lars Midtiby, Mikkel Havelund, Luise Sanderhoff Østerlund, Emil Nielsen, Ida Marxen Søndergaard, Asger Ebdrup, Søren Møllerup Dawe og Rikke Friis Højland</i>

1 - Velkommen til nye HB-medlemmer

Sebastian Jonshøj

HB og sekretariatet bød Mads Gammelgaard og Malik Jim Riishøj velkommen i HB med en præsentationsrunde.

2 - Den politiske situation

**Maria Reumert
Gjerding**

Maria udlagde den aktuelle politiske situation i et DN-perspektiv.

3 - Evaluering af Det grønne Landsmøde og REP

**Mikkel Havelund
Jenny Marie Kruse**

HB skal drøfte evalueringen og give input til næste års planlægning samt godkende, at repræsentantskabsmødepunkter og landsmødeprogram fortsat kombineres.

Referat

HB drøftede evalueringen. De havde følgende bemærkninger og input:

HB gav udtryk for, at det var et virkelig godt landsmøde, og lokationen var god. HB takkede sekretariatet for god og professionel afvikling og for en positiv tilgang.

Det var godt set at give et vindue til FLOR. Integrationen af det formelle og uformelle fungerede godt, og det var godt at dem, som normalt er langt fra beslutningerne, blev inddraget. Dog blev der opfordret til, at de ikke-delegerede blev synliggjort endnu mere fremadrettet.

HB efterspurgte, at der metakommunikeres mere om, hvad der foregår på mødet, og udtrykte ærgrelse over, at der var dårlig mulighed for at opleve naturen, når man skulle deltage i repræsentantskabsmødet.

HB ønsker ikke, at der benyttes egenbetaling af enkeltværelser, og efterspurgte, at der benyttes andre former for nudging end betaling, når der ikke er enkeltværelser nok til alle.

4 - Status på ny strategi

**Maria Reumert
Gjerdning**

HB skal drøfte og give input til den overordnede strategiske ramme for arbejdet med en ny strategi for 2027–2032 samt tage status på strategiprocesen til efterretning.

Referat:

Maria præsenterede de foreløbige tanker bag strategiens opbygning. Hun forventer to overordnede strategiske retninger/ambitioner; 1. Samfundsforandringer og 2.

Naturforbundethed og naturengagement.

Men vi er kun noget i kraft af et stærkt fundament bestående af medlemmer, frivillige og aktive, sekretariat, IT og økonomi.

Mission og vision foreslås beholdt i nogenlunde samme form, men de fem delstrategier foreslås integreret i de to retninger; *samfundsforandringer* og *naturforbundethed og naturengagement*.

Vi havde i sidste strategiperiode brug for at flytte tilgangen til interessevaretagelse og at blive relevante for flere og nye målgrupper. At skabe folkelig opbakning og større gennemslagskraft. Vi er et andet sted nu. Vi er et fællesskab og ser en styrke i at arbejde i samme retning. Der er en generel oplevelse af, at DN er inde i en positiv udvikling. Vi skal fastholde meget, men har ikke samme behov for at nedfælde det detaljeret i en strategi.

På juni-mødet får HB en opsamling på de kvalitative besvarelser i form af 1400 svar fra 400 respondenter.

Konklusion

HB tog orienteringen til efterretning og havde følgende bemærkninger i drøftelsen:

- Stor opbakning, godt med fokus på sagen i stedet for midlet
- Det blev foreslået, at debatter ikke lukkes på vores DN, så de holdes levende og aktive, selvom vi så må give køb på manglende overblik.
- Forslag om at lave materialer, hvor man kobler politikkerne ind i de to tematikker, så der skabes bedre sammenhæng.
- Der blev opfordret til at lave advisory board, som også er foreslået i materialet, så man får et udefra-perspektiv på DN.
- Forslag om at lade de faglige udvalg komme med input til samfundsforandrings-delen.
- Det blev påpeget, at der er stor forskel på, hvordan afdelinger fungerer. Vi laver materialer til dem, der i forvejen formår at gribe ting. Der er afdelinger, som slet ikke læser det her.
- Det blev påpeget, at det er vigtigt, at det understreges, at afdelingerne ikke nedprioriteres, fordi de er en del af fundamentet. Der er fortsat behov for fokus fremadrettet, så vi kan nedbryde gamle vaner og starte nye ting. Der skal arbejdes med kulturen.
 - Maria svarede: Det er ikke tanken, at det skal prioriteres mindre, men at give et tydeligere "why". Hvorfor skal vi styrke og arbejde med vores kultur og fællesskab? Det skal sættes ind i rammen af de to retninger. Det er ikke nedprioritering af afdelinger, organisering eller FLOR. Det er tanken at vende det

om, så man spørger sig selv; hvorfor skal vi være så mange, hvorfor skal vi arbejde sammen på tværs? Hvis vi ikke får fundamentet til at lykkes, så får vi ikke de to ambitioner til at ske.

5

5 - Skovsgaard Forundersøgelse

*Maria Reumert
Gjerding, Nynne Juul*

Projektleder Nynne Juul præsenterede resultaterne af forundersøgelsen til Hovedbestyrelsens orientering.

Referat:

HB tog orienteringen til efterretning.

HB havde følgende spørgsmål og kommentarer:

- Det spiller godt sammen med naturforbundethed i den kommende strategi. Kan også spille sammen med et større strategisk fokusområde på bæredygtigt byggeri, som DN ikke arbejder med i dag.
- Har man sammenlignet med andre europæiske attraktioner, der minder om?
Nynne svarede, at man har sammenlignet med lokale projekter som Naturama og Egeskov Slot, men de har også kigget på Knepp Castle. Bureauet bag forundersøgelsen har kigget konservativt på forretningsmuligheder, men ikke på biodiversitetspotentiale. Den del kommer ud over.
- HB påpegede, at hvis man skal være eksempelprojekt som Knepp castle er, så skal vi være opmærksomme på balancerne mellem at være attraktive for familier og samtidig ambitiøse.
- HB opfordrede til at se på muligheder for driftstilskud.
- HB foreslog at etablere et selskab eller tænke i andre veje dertil, så det ikke er DN, der drifter Skovsgaard.
- HB drøftede muligheder for at frasælge dele af ejendommen, fx bygningsmassen, så vi fortsat kan skabe fantastisk natur

Lars tilføjede, at HB snart skal træffe beslutning om fremtiden for Skovsgaard. Hvis man siger ja til det her projekt, skal man virkelig ville det. HB skal gøre sig klart, at det vil tage fokus og vil kræve meget af mange i lang tid. Det ligger uden for DN's almindelige arbejde.

6 - Budgetopfølgning Q1

**Luisse Sanderhoff
Østerlund**

Luisse orienterede om budgetopfølgningen for første kvartal.

Referat:

HB tog orienteringen om kvartalsregnskab for første kvartal 2026 til efterretning.

7 - Revideret budget 2026

Repræsentantskabet godkendte HB's forslag til overskudsdisponering på mødet i april. HB skal godkende det reviderede budget.

Referat

Overskudsdisponeringen er fordelt mellem 2026 og 2027. Der er indarbejdet 4.070.000 kr. i budget 2026. For de områder, der fordeler sig på både 2026 og 2027, vil ikke-anvendte midler fra overskudsdisponeringen i 2026 blive overført til 2027 og blive indarbejdet sammen med resterende 1.480.000 kr. i budget 2027.

HB godkendte det reviderede budget for 2026.

HB spurgte ind til fredningsmedarbejderen, der kun fremgår i 2026 af overskudsdisponeringen. Luisse svarede, at det er fordi, fredningsmedarbejderen rummes inden for lønbudgettet i 2027 og frem.

Luisse gjorde opmærksom på, at afgående revisor skal have en underskrift på deres fratrædelsesbrev, som sendes til HB umiddelbart efter mødet.

8 - Kampagner - opfølgning og status

**Emil Nielsen, Asger
Ebdrup**

Sekretariatet følger op på oplægget i december og giver en status på aktuelle og kommende kampagner. HB skal på baggrund af en indstilling fra sekretariatet drøfte og beslutte kampagneprioriteringerne for efteråret 2026.

Referat

HB bakkede op om indstillingen og drøftede kampagneorienteringerne.

HB havde følgende spørgsmål og bemærkninger:

Der blev efterspurgt data på, hvor mange der er ringet til og hvor mange, der er blevet medlemmer. Sekretariatet havde ikke de konkrete tal med, men DN konverterer godt, også ift. branchen.

Det blev påpeget, at vild natur og truede arter er vigtigt, men vi har en fejlagtig opfattelse af, hvad biodiversitet er. Det er ikke kun mangfoldighed af arter, men også i gener og økosystemer.

HB påpegede den gode kobling mellem grøn trepart og havkampagnen. Det er en positiv historie. DN vil gerne skabe håb, følgeskab og begejstring.

HB opfordrede til at afstemme med arbejdet, der laves ved siden af i afdelinger og havnetværket, så der er en rød tråd ift. havkampagnen.

9 - Tilbage melding på BUS

**Maria Reumert
Gjerding**

Der er nu afholdt bestyrelsesudviklingssamtaler med alle, og Maria gav en samlet tilbage melding.

HB takkede for gode samtaler og havde følgende tilbage meldinger på Marias opsamling:

Forslag om at udpege en ansvarlig for evalueringen først på dagsordenen.

Ønske om større balance mellem politik og retning vs. organisation og afdelinger

Obs. på materiale-mængden og længde af oplæg fra sekretariatet

Det blev drøftet, hvordan man kan tilkendegive, at man er enig uden at tage ordet.

Overvejelse om HB kan blive mere præcise og fokuserede, hvis vi har færre møder.

Maria håber at kunne give individuelle tilbage meldinger før sommerferien.

10 - Gensidige orienteringer

Lars Midtiby

HB og sekretariatet orienterer hinanden. HB har besluttet, at orienteringen fra sekretariatet to gange årligt skal have et internationalt præg. Derfor vedlægges også en international orientering.

International orientering

HB takkede for den gode internationale orientering. Det er godt at vi har fokus på COP'erne. Det blev påpeget, at det kræver grundig forberedelse. Christian er også til stede i Armenien. Ikke som DN-repræsentant, men hjælper gerne i det omfang, han kan.

NY CAP

Susanne påpegede, at en ny CAP træder i kraft 2028, og der forhandles lige nu om fremtidens fordeling. Den kommer til at gælde til 2040, så det er nu, vi skal være på banen.

Lars svarede, at vi er opmærksomme på det, og at vi har givet regeringsindspil på det område. Når der er en ny regering og minister på plads, er det helt oplagt, at vi giver vores ønsker med der.

Nordisk møde:

Sebastian og Bo har deltaget nordisk møde med andre naturorganisationer fra Norden. Her arbejdede man bl.a. på en fælles henvendelse/bekymringsskrivelse om trawlfiskeri og overfiskeri til EU og vores respektive regeringer i de nordiske farvande. Forhåbentlig kan vi høste omtale på de sideløbende initiativer og også lave noget ifm. COP'en. Det spejler også det nationale om bundtrawl i beskyttet hav, som vi arbejder på i regeringsgrundlaget.

Testamenteaften i Aarhus

Sebastian orienterede om testamenteaften i Aarhus med Sebastian og Michael Vendelboe, hvor 100 personer deltog. Det var en god oplevelse med god respons. Maria orienterede om, at hun har anmodet om, at man både nævner DN og Danmarks Naturfond, når vi præsenterer mulighederne for at testamenterer midler til natur.

Femern Bælt komiteen

Michael orienterede om, at Femern Bælt komiteen er blevet fornyet, og Michael er fortsat med. Vi arbejder godt sammen med den tyske søsterorganisation. Der arbejdes i samme retning, og

Naturens Retshjælp

Naturens Retshjælp er blevet suppleret med Ecoside i stedet for Plastic Change i bestyrelsen. Michael sidder i bestyrelsen for DN.

Madens Folkemøde

Susanne har deltaget i Madens Folkemøde, som også var den første regenerative jordbrugsfestival. Hun opfordrede til, at DN er mere synlige her fremadrettet.

11 - Evt. og evaluering af mødet

HB evaluerede mødet.

Mødet blev generelt vurderet som positivt. Malik og Mads blev igen budt velkommen og takket for gode og relevante bidrag. God mødedisciplin og en venlig, respektfuld tone blev fremhævet, ligesom det blev bemærket, at der er plads til forskellighed og til at lave fejl.

Der blev sat pris på godt materiale og velforberedte oplæg samt sekretariatets aktive deltagelse. Der blev dog nævnt, at nogle oplæg kan være for lange og gentagende, og at der som regel er for lidt tid til at gå i dybden.

Der blev også pointeret, at der altid er mulighed for at få hjælp og forklaringer, hvis man fx har spørgsmål til økonomi.

12 - HB's egen tid

Der tages ikke referat af punktet.